

Брюксел, 16.11.2020 г.
COM(2020) 754 final

2020/0333 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за предоставяне, по силата на Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета, на временна подкрепа на Ирландия с цел ограничаване на риска от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

С Регламент (ЕС) 2020/672 („Регламентът за SURE“) се урежда предоставянето на финансова помощ от Съюза на държавите членки, които изпитват или са сериозно застрашени от тежък икономически шок, причинен от избухването на COVID-19. Предвидената в Регламента за SURE подкрепа е предназначена преди всичко за финансирането на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време или подобни мерки за защита на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица, и съответно — за намаляване на последиците от безработица и загуба на доходи, както и, в допълнителен аспект, за финансирането на някои здравни мерки, по-специално на работното място.

На 27 октомври 2020 г. Ирландия поиска финансова помощ от Съюза по силата на Регламента за SURE. В изпълнение на член 6, параграф 2 от Регламента за SURE Комисията се консултира с ирландските власти, за да провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планирани разходи, пряко свързани с временна схема за субсидиране на заплатите, приета в отговор на пандемията от COVID-19. По-специално схемата покрива част от разходите за заплати на работодателя при обстоятелства, при които стопанската дейност на работодателя е била засегната от ограниченията, въведени поради кризата с COVID-19. Схемата е отворена за работодатели, които запазват персонала си на щат, и има за цел да подпомогне жизнеспособността на предприятията и да запази отношенията между работодателя и служителя. Схемата е била в сила от 26 март 2020 г. до 31 август 2020 г. Първоначално и до 3 май 2020 г. схемата за субсидиране е възстановявала средства на работодателите до максимален размер от 410 EUR седмично за всеки отговарящ на условията служител. Считано от 4 май 2020 г., изплащането на субсидията преминава към система, основана на предходното нетно седмично възнаграждение за всеки служител, като на работодателите се възстановяват между 70 % и 85 % от нетните доходи на работника с горна граница от 350 EUR или 410 EUR седмично в зависимост от размера на заплатата.

Ирландия предостави на Комисията необходимите сведения.

Предвид наличните доказателства Комисията предлага на Съвета да приеме решение за изпълнение, с което на Ирландия по силата на Регламента за SURE да се предостави финансова помощ в подкрепа на горепосочената мярка.

• Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политика

Настоящото предложение е напълно съобразено с Регламент (ЕС) 2020/672, по силата на който е изготвено.

С настоящото предложение се допълва друг правен инструмент на Съюза за предоставяне на подкрепа на държавите членки при извънредни ситуации — Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз („Регламент (ЕО) № 2012/2002“). На 30 март бе приет Регламент (ЕС) 2020/461 на Европейския парламент и на Съвета, с който в обхвата на посочения инструмент се включват тежките извънредни ситуации в областта на общественото здраве и се определят специални операции, допустими за финансиране.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението е част от набор от мерки, разработени в отговор на настоящата пандемия от COVID-19, като „инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса“, и допълва други инструменти в подкрепа на заетостта, като Европейския социален фонд и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)/InvestEU. Като предвижда заемането на средства и след това отпускането на заеми в подкрепа на държавите членки в този конкретен случай на пандемия от COVID-19, настоящото предложение служи като втора защитна линия за финансиране на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки, които спомагат за съхраняването на работните места и оттам — за защитата на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание на настоящия инструмент е Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предложението е в резултат на отправено от държава членка искане и като проява на европейската солидарност предоставя на тази засегната от избухването на COVID-19 държава членка финансова помощ от Съюза под формата на временни заеми. Като втора защитна линия такава финансова помощ ще облекчи временно увеличените публични разходи на правителството за схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки и ще спомогне за съхраняването на работните места и оттам — за защитата на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица и загуба на доходи.

Тази подкрепа ще е от полза на засегнатото население и ще смекчи прякото социално и икономическо въздействие, причинено от настоящата криза с COVID-19.

- **Пропорционалност**

Предложението е съобразено с принципа на пропорционалност. То не надхвърля необходимото за постигането на целите на инструмента.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Предложението трябваше да се изготви в съкратени срокове, за да може да се приеме своевременно от Съвета, поради което не бе възможно да се проведе консултация със заинтересованите страни.

- **Оценка на въздействието**

Поради спешния характер на предложението не беше направена оценка на въздействието.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Комисията следва да може да заема средства на финансовите пазари, които след това да предоставя в заем на държавата членка, искаща финансова помощ по инструмента SURE.

Освен предоставянето на гаранции от държавите членки са предвидени и други мерки с оглед на финансовата стабилност на схемата:

- стриктен и консервативен подход към финансовото управление;
- изграждане на портфейл от заеми, при който се ограничава рискът от концентрация, годишната експозиция и прекомерната експозиция към отделни държави членки, като същевременно се осигуряват достатъчни ресурси за най-нуждаещите се държави членки; както и
- възможности за подновяване на дълга.

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за предоставяне, по силата на Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета, на временна подкрепа на Ирландия с цел ограничаване на риска от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета от 19 май 2020 г. за създаване на Европейски инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) вследствие на избухването на COVID-19¹, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) На 27 октомври 2020 г. Ирландия поиска финансова помощ от Съюза, с която да допълни националните си усилия за преодоляване на въздействието от избухването на COVID-19 и на социално-икономическите му последици за работниците и самостоятелно заетите лица.
- (2) Избухването на COVID-19 и предприетите от Ирландия извънредни мерки за преодоляване на разпространението на вируса и на социално-икономическите и здравните последици от този феномен се очаква да се отразят изключително сериозно на публичните финанси. Според прогнозата на Комисията от есента на 2020 г. дефицитът по консолидирания държавен бюджет и консолидираният държавен дълг на Ирландия се очакват да достигнат съответно 6,8 % и 63,1 % от брутният вътрешен продукт (БВП) към края на 2020 г., а прогнозата за ирландския БВП е, че той ще намалее с 2,3 % през 2020 г.
- (3) Избухването на COVID-19 блокира значителна част от работната сила в Ирландия. Това доведе до внезапно и съществено увеличение на публичните разходи в Ирландия във връзка с временната схема за субсидиране на заплатите, както е посочено в съображение 4.
- (4) Със Закона за спешните мерки от обществен интерес (Covid-19) от 2020 г. (член 28) „Covid-19: временни разпоредби за субсидиране на заплатите“, посочен в искането на Ирландия от 27 октомври 2020 г., се въвежда схема, която субсидира част от разходите за заплати на работодателя при обстоятелства, при които стопанската дейност на работодателя е била засегната от ограниченията, въведени поради кризата с COVID-19. Схемата е отворена за работодатели, които запазват персонала си на щат, и има за цел да подпомогне жизнеспособността на предприятията и да запази отношенията между работодателя и служителя. Схемата е била в сила от 26 март 2020 г. до 31 август

¹ ОВ L 159, 20.5.2020 г., стр.1.

2020 г. Първоначално, до 3 май 2020 г. схемата за субсидиране е възстановявала средства на работодателите до максимален размер от 410 EUR седмично за всеки отговарящ на условията служител. Считано от 4 май 2020 г., изплащането на субсидията преминава към система, основана на предходното нетно седмично възнаграждение за всеки служител, като на работодателите се възстановяват между 70 % и 85 % от нетните доходи на работника с горна граница от 350 EUR или 410 EUR седмично в зависимост от размера на заплатата.

- (5) Ирландия удовлетворява условията по член 3 от Регламент (ЕС) 2020/672 за отпускане на финансова помощ. Ирландия предостави на Комисията подходящи доказателства, че извършените публични разходи са се увеличили с 2 473 887 900 EUR, считано от 1 февруари 2020 г., поради увеличената сума, пряко свързана с временната схема за субсидиране на заплатите. Това представлява внезапно и съществено увеличение, тъй като новата мярка обхваща значителна част от предприятията и работната сила в Ирландия.
- (6) В изпълнение на член 6 от Регламент (ЕС) 2020/672 Комисията се консултира с Ирландия и провери внезапно и съществено увеличение на извършените публични разходи, пряко свързани със схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки, посочени в искането от 27 октомври 2020 г.
- (7) Поради това на Ирландия следва да се предостави финансова помощ, за да ѝ се съдейства да се справи със социално-икономическите последици от тежкия икономически шок, причинен от избухването на COVID-19. Комисията следва да взема решенията относно падежа, размера и отпускането на траншовете и вноските в тясно сътрудничество с националните органи.
- (8) Настоящото решение не засяга резултата от евентуалните производства за нарушения на функционирането на вътрешния пазар, които биха могли да бъдат открити в частност по силата на членове 107 и 108 от ДФЕС. То не обезсилва посоченото в член 108 от Договора изискване към държавите членки да уведомяват Комисията за случаите, които биха могли да представляват държавна помощ.
- (9) Решението за предоставяне на финансова помощ се взема с отчитане на съществуващите и очакваните нужди на Ирландия, както и на исканията за финансова помощ по силата на Регламент (ЕС) 2020/672, които вече са представени или за които е планирано да бъдат представени от други държави членки, при прилагане на принципите на равно третиране, солидарност, пропорционалност и прозрачност,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Ирландия удовлетворява условията по член 3 от Регламент (ЕС) 2020/672.

Член 2

1. Съюзът отпуска на Ирландия заем с максимален размер 2 473 887 900 EUR. Неговият максимален среден срок до падежа е 15 години.

2. Срокът на разполагаемост на предоставената с настоящото решение финансова помощ е 18 месеца, считано от първия ден след датата, на която настоящото решение поражда действие.
3. Комисията предоставя на Ирландия финансовата помощ от Съюза чрез максимум осем транша. Всеки транш може да се изплаща на една или няколко вноски. Срокът до падежа на вноските по първия транш може да бъде по-дълъг от максималния срок до падежа, посочен в параграф 1. В такъв случай срокът до падежа на останалите вноски се фиксира така, че след изплащането на всички траншове да бъде спазен посоченият в параграф 1 максимален среден срок до падежа.
4. Отпускането на първия транш зависи от влизането в сила на споразумението за заем, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/672.
5. Ирландия поема разходите по посоченото в член 4 от Регламент (ЕС) 2020/672 финансиране от Съюза за всеки транш, а също така и евентуалните такси и направени от Съюза разходи във връзка с финансирането на заема, предоставен в съответствие с параграф 1 от настоящия член.
6. Комисията определя размера и датата на отпускане на траншовете, както и размера на вноските.

Член 3

Ирландия може да финансира временната схема за субсидиране на заплатите, която покрива част от разходите за заплати на работодателя при обстоятелства, при които стопанската дейност на работодателя е била засегната от ограниченията, въведени поради кризата с COVID-19, и когато трудовото правоотношение се запазва, както е предвидено в Закона за спешните мерки от обществен интерес (Covid-19) от 2020 г. (член 28) „Covid-19: временни разпоредби за субсидиране на заплатите“.

Член 4

Адресат на настоящото решение е Република Ирландия.

Настоящото решение поражда действие в деня на нотифицирането му на неговия адресат.

Член 5

Настоящото решение се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*